

Beszámoló az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumának 2015. évben folytatott tevékenységéről

Az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiuma Egyesület a felsőoktatási könyvtárak és hálózatuk szakmai képviselői és érdekegyeztető szervezete. Az Egyesület célja, hogy tudományos, oktatási, tudásmenedzselő, kulturális valamint kulturális örökséget megőrző tevékenységével elősegítse az egyetemi könyvtári rendszer működőképességének fejlesztését, a könyvtárakban található értékek megőrzését, a könyvtári és információs szolgáltatások színvonalának emelését, a jogszabályok és szakmai követelmények érvényesítését.

A szervezet célja:

Az egyesület közhasznú tevékenységét a nevelés-oktatás állami közfeladathoz kapcsolódóan végzi, mely teljesítését az egyesület tevékenységét tekintve az alábbi jogszabályi rendelkezések írják elő:

- nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 11.§
- nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 14.§ (2) bekezdés
- a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. Törvény 53. § (3) bekezdés (nyilvános könyvtári ellátás elősegítése)
- az országos múzeum, az országos szakmúzeum, az országos szakkönyvtár és az állami egyetem könyvtárának kiemelt feladatairól szóló 30/2014. (IV.10.) EMMI rendelet 5. fejezet, 9.§. (2) bekezdés (Részvétel a kutatásfejlesztési és innovációs programokban, felsőoktatási tartalomfejlesztésekben, hazai és nemzetközi tudományos együttműködésekben, a tudományos kutatás értékelésében és részt vesz a tudományos információk elektronikus szolgáltatásában)

Az egyesület által végzett tevékenységek:

- A Magyarországon működő állami és nem állami felsőoktatási könyvtárigazgatók szervezetbe tömörítése, valamint a könyvtári tevékenység összehangolása a felsőoktatási oktatás/kutatás és kulturális és kulturális megőrző tevékenység segítése, harmonikus fejlesztése céljából
- Részvétel a magyar könyvtárügy egészét érintő jogszabályok, állásfoglalások kidolgozásában
- Részvétel az felsőoktatási könyvtárakat érintő jogszabálytervezetek kidolgozásában, állásfoglalások kialakításában, a szakmai döntések meghozatalában
- Döntés előkészítő állásfoglalások, ajánlások és javaslatok kidolgozása a felsőoktatási szakirodalmi információ-ellátás kérdéseiben
- Az egyesület foglalkozik a könyvtárak egyetemi szervezetben elfoglalt helyével, az oktató- és kutatómunkát segítő tevékenységével
- A felsőoktatási könyvtárak egymás közötti, valamint más belföldi szakmai intézményekkel való együttműködésének szervezése.
- Szakmai továbbképzések szervezése és vezetése.

- A felsőoktatási könyvtárak és könyvtárosok érdekképviselője, együttműködve más szakmai és érdekképviselői szervezetekkel.
- A nyilvánosság felhasználásával minden olyan intézkedés elleni fellépés, amely sérti az felsőoktatási könyvtárakban megtestesülő társadalmi érdeket vagy az egyes könyvtárak konkrét érdekeit
- Az egyesület folyamatosan bővíti nemzetközi kapcsolatrendszerét.
- Az EKK közhasznú szolgáltatásaiból tagjain kívül is, bárki részesülhet. Ennek biztosítása érdekében az EKK a tevékenységét nyilvánosságra hozza.

Szöveges beszámoló:

Az Egyesület 2015-ben aktívan részt vett a magyar könyvtárügy egészét érintő jogszabályok, állásfoglalások kidolgozásában. Képviselője részt vett a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (Kultv.) módosítását előkészítő munkabizottságban, majd az Egyesület véleményezte a benyújtásra szánt szövegjavaslatot. Az EKK üdvözölte és időszerűnek tartotta a Kultv. módosítását, különös tekintettel arra, hogy felhatalmazza a kormányt illetve a minisztert a magyarországi kiadványok kötelezpéldányai szolgáltatásának és a könyvtári dokumentumok korszerű nyilvántartásának rendeleti újraszabályozására. Mindkét terület eddig érvényben lévő szabályozása elavult, az utóbbi években megnehezítette a könyvtárak szabályszerű, de a kor követelményeinek megfelelő működését. Felhívta a figyelmet arra, hogy az archiválási feladatok csupán a Magyarországon keletkezett kiadványokra vonatkozzanak.

Az év elején tájékoztató anyag készült az EMMI Közgyűteményi Főosztály számára a felsőoktatási könyvtárak legfontosabb problémáiról.

Fontos szakmai fórumra került sor február 18-án a HUNOR együttműködéssel közösen, ahol néhány jelentős intézményi elektronikus repozitórium bemutatásán túl a repozitóriumok minősítésének elvei és folyamata is szerepelt a napirenden.

Az EKK februárban szakmai anyagot állított össze az EMMI Közgyűteményi főosztálya számára „A felsőoktatási könyvtárak bővülő szerepe az oktatásban és kutatásban” címmel az újonnan kinevezett kancellárok tájékoztatása céljából. Ebben felsorolta a könyvtár legfontosabb feladatait, úgymint a tananyag-ellátás, az információkészségek oktatása, a tanulási tér és infrastruktúra biztosítás, a kutatástámogatás szakirodalommal és tudományometriai szolgáltatásokkal és az intézményi tudásmenedzsment.

Az elnök részt vett az EMMI Felsőoktatási Államtitkárságán a könyvtári tartalomszolgáltatások témájában összehívott megbeszélésen, ahol a kiírásra kerülő pályázatokról, és a Digitális Tankönyvtár jövőbeni szerepéről volt szó.

Az EKK mint a munkaadókat tömörítő szervezet bekapcsolódott a könyvtárosképzés jövőjéről folyó diskurzusba és támogatta a mesterszintű könyvtárosképzés fennmaradásának szükségességét. Részt vesz a Könyvtár- és Információtudományi Képzések Kollégiuma munkájában.

Más szakmai szervezetekkel is konzultálva véleményezte az információs szabadságról és a közadatok újrahaznosításáról szóló törvény

módosításának tervezetét. Felhívta a figyelmet arra, hogy a végrehajtási szabályok kidolgozásánál szükséges a szakmai szervezetek bevonása és az érdemi véleményezés lehetőségének biztosítása.

Az Egyesület működésével kapcsolatban számos adminisztrációs feladat merült fel. A 2014 júniusában beadott változásbejegyzési kérelmet a Bíróság hiánypótlás előírásával elutasította. Ennek értelmében az Alapszabály módosítása vált szükségessé. A 2015. április 22-én megtartott Közgyűlés a módosított Alapszabályt elfogadta, valamint új Felügyelő Bizottsági tagot is választott Kálóczi Katalin személyében. Ugyancsak elfogadta a Közgyűlés a tagdíj összegének emelését 20.000 Ft-ra. A benyújtott változásbejegyzési kérelmet a Fővárosi Bíróság július 4-i érvényességgel elfogadta.

Május 21-én került sor az év második Közgyűlésére, amely az éves beszámolót és a közhasznúsági jelentést tárgyalta meg. A beszámolót és mellékleteit a Közgyűlés egyhangúlag elfogadta. A Közgyűléshez kapcsolódóan a tagok szakmai fórumot tartottak a nyílt hozzáférésű publikálás és ennek finanszírozása témájában az MTA könyvtárának képviselője részvételével.

Az EKK részt vett az MTA KIK által koordinált Elektronikus Információs szolgáltatás (EISZ) nemzeti program működési modelljének átalakításában, 8 tagot delegált az újonnan megalakuló 20 tagú Programtanácsba (PT), véleményezte a PT ügyrendjét és a stratégiai tervet. Egyeztetéseket folytatott az év közben megváltozott előfizetési feltételekkel kapcsolatban.

2015. július 8-án került sor a Kulturális Alapellátás és Közösségfejlesztés kerekasztalának ülésére, amelyen az Egyesületet az elnök képviselte. A helyzetkép felvázolása után a Közgyűjteményi munkacsoport meghatározta a rövidtávú célokat és a javaslatok megvalósításához szükséges eszközöket

Az EMMI Közgyűjteményi főosztálya a 30/2014. sz EMMI rendelet alapján az év folyamán véleményezte a felsőoktatási könyvtárak Gyűjtőköri Szabályzatát. Több könyvtárat utasított arra, hogy szabályzatukat az archiválandó állományrészek tudományterületi meghatározása tekintetében a Főosztály által kijelölt könyvtárakkal egyeztessék. Az EKK keretében szakmai egyeztetések indultak az utasítások értelmezésére és a végrehajtás koordinálására. Október 6-án szakmai fórumot tartott az Egyesület, aminek napirendjén szerepelt a Gyűjtőköri szabályzatok kérdése, a kulturális közalkalmazottak körén belül a könyvtári szakmai munkakörök megnevezésének szükséges korszerűsítése, és egy konzorcium létrehozásának lehetősége nemzeti citációs adatbázis építésére. A tagság kezdeményezése alapján október folyamán az Egyesület vezetői megbeszélést folytattak a Közgyűjteményi Főosztály vezetőjével és munkatársával a Gyűjtőköri szabályzatokra vonatkozó feladat tisztázása és a határidő meghosszabbítása érdekében.

Októberben a Közgyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete egyeztető megbeszélésre hívta a terület szakmai szervezeteit. A megbeszélésen szó volt az életpálya-modellről, a szakma általános munkaerő- és bérhelyzetéről, a nemzetgazdasági szinten is rendkívül alacsony keresetek tarthatatlanságáról.

Novemberben a kultúráért felelős helyettes államtitkár felkérte az Egyesületet, hogy delegáljon tagot a közgyűjteményi digitalizálási stratégia előkészítését

végző munkabizottságba. Az EKK-t a munkabizottságban Varga Klára, az ELTE Egyetemi Könyvtár főigazgató-helyettese képviseli.

Budapest, 2016. május 13.

Nagy Zsuzsanna